

فهرست

بخش دوم بیماری‌های قلب و عروق.....

ترجمه: مریم قره‌داغی، مجتبی رضائی، ویراستار: دکتر مهشید نیک‌پور

زیر نظر: دکتر منوچهر قارونی

فصل ۱۲	ساختار و عملکرد طبیعی قلب و عروق.....	۱۲
فصل ۳	بررسی بیمار مبتلا به بیماری قلب و عروق.....	۲۲
فصل ۴	آزمون‌ها و روش‌های تشخیصی در بیمار مبتلا به بیماری قلب و عروق.....	۴۶
فصل ۵	نارسایی‌های قلبی و کاردیومیوپاتی.....	۷۳
فصل ۶	بیماری‌های مادرزادی قلب.....	۹۲
فصل ۷	بیماری‌های دریچه‌ای قلب.....	۱۰۸
فصل ۸	بیماری عروق کرونر قلب.....	۱۲۴
فصل ۹	آریتمی‌های قلبی.....	۱۶۳
فصل ۱۰	بیماری‌های پریکارد و میوکارد.....	۲۰۸
فصل ۱۱	سایر بیماری‌های قلبی.....	۲۲۳
فصل ۱۲	بیماری‌های عروقی و افزایش فشارخون.....	۲۴۵

بخش سوم بیماری‌های دستگاه تنفس .....

ترجمه: دکتر رضوان قاسمی‌پور، ویراستار: دکтор مریم کریمیان

زیر نظر: دکتر غلامرضا درخشان دیلمی

فصل ۱۳	ریه در سلامت و بیماری.....	۲۸۴
فصل ۱۴	اصول کلی برخورد با بیماران مبتلا به بیماری‌های تنفسی.....	۲۸۹
فصل ۱۵	ازیابی ساختمان و عملکرد ریه.....	۲۹۷
فصل ۱۶	بیماری‌های انسدادی ریه.....	۳۲۱
فصل ۱۷	بیماری‌های بینابینی ریه.....	۳۴۴
فصل ۱۸	بیماری عروقی ریه.....	۳۷۴
فصل ۱۹	اختلالات کنترل تنفس.....	۳۸۱

۳۸۵	فصل ۲۰ بیماری‌های پرده جنب، مدیاستن، و دیواره قفسه سینه
۳۹۴	فصل ۲۱ بیماری‌های عفونی ریه
۴۰۲	فصل ۲۲ مبانی طب مراقبت‌های ویژه
۴۱۳	فصل ۲۳ بیماری‌های نوپلاسمی ریه

بخش پنجم بیماری‌های کلیه

ترجمه: امیرحسین عبدالعلی‌زاده صالح، ویراستار: دکتر شیما رئیسی
زیر نظر: دکتر سیما مازیار

۴۲۲	فصل ۲۵ ساختار و عملکرد کلیه
۴۳۳	فصل ۲۶ رویکرد به بیماری کلیوی
۴۴۸	فصل ۲۷ اختلالات مایع و الکترولیت
۴۷۴	فصل ۲۸ بیماری‌های گلومرولی
۴۹۹	فصل ۲۹ بیماری‌های غیرگلومرولی اصلی کلیه
۵۲۲	فصل ۳۰ اختلالات عروقی کلیه
۵۴۱	فصل ۳۱ آسیب حاد کلیه
۵۶۰	فصل ۳۲ بیماری مزمن کلیه

بخش ششم بیماری‌های دستگاه گوارش

ترجمه: مسعود امامی‌میبدی، ویراستار: دکتر زهره مظلوم
زیر نظر: دکتر محمود اسحق حسینی

۵۷۶	فصل ۳۳ تظاهرات بالینی شایع بیماری‌های دستگاه گوارش
۶۰۵	فصل ۳۴ روش‌های اندوسکوپی و تصویربرداری
۶۱۷	فصل ۳۵ بیماری‌های مری
۶۲۷	فصل ۳۶ بیماری‌های معده و دوازدهه
۶۵۱	فصل ۳۷ بیماری‌های التهابی روده
۶۶۵	فصل ۳۸ بیماری‌های لوژالمعده

بخش هفتم بیماری‌های کبد و مجاری صفراوی

ترجمه: مسعود امامی‌میبدی، ویراستار: دکتر زهره مظلوم
زیر نظر: دکتر محمود اسحق حسینی

۶۸۸	فصل ۳۹ آزمون‌های آزمایشگاهی برای ارزیابی بیماری‌های کبد
۶۹۴	فصل ۴۰ برقان
۷۰۳	فصل ۴۱ هپاتیت حاد و مزمن
۷۱۶	فصل ۴۲ نارسایی کبد
۷۲۰	فصل ۴۳ سیروز کبدی و عوارض آن

فصل ۴۴ بیماریهای کیسهٔ صفرا و مجاری صفراوی ۷۳۸

بخش هشتم بیماری‌های خون ۷۵۱

ترجمه: زهرا محمدی، با همکاری: دکتر فردیس وثوقی

زیر نظر: دکتر سیدحسین صمدانی‌فرد

فصل ۴۵ خون‌سازی و نارسایی خون‌سازی ۷۵۲

فصل ۴۶ اختلالات کلونی (دودمانی) سلول بنیادی خون‌ساز ۷۷۳

فصل ۴۷ اختلالات گوییچه‌های قرمز خون ۷۹۶

فصل ۴۸ اختلالات بالینی نوتروفیل‌ها ۸۱۷

فصل ۴۹ اختلالات لنفوسيت‌ها ۸۲۶

فصل ۵۰ هموستاز طبیعی ۸۴۹

فصل ۵۱ اختلالات هموستاز: خونریزی ۸۶۳

فصل ۵۲ اختلالات هموستاز: ترومبوز ۸۹۴

بخش نهم بیماری‌های سرطانی ۹۱۳

ترجمه: زهرا محمدی، با همکاری: دکتر فردیس وثوقی

زیر نظر: دکتر سیدحسین صمدانی‌فرد

فصل ۵۳ زیست‌شناسی سرطان ۹۱۴

فصل ۵۴ همه‌گیری‌شناسی سرطان ۹۱۸

فصل ۵۵ اصول درمان سرطان ۹۲۶

فصل ۵۶ سرطان ریه ۹۳۷

فصل ۵۷ سرطان‌های گوارشی ۹۴۸

فصل ۵۸ سرطان‌های ادراری تناسلی ۹۵۷

فصل ۵۹ سرطان پستان ۹۶۵

فصل ۶۰ سایر تومورهای توپر ۹۶۹

فصل ۶۱ عوارض سرطان و درمان سرطان ۹۷۷

بخش دهم بیماری‌های غدد درون‌ریز و متابولیک ۹۸۵

ترجمه: پریناز طبیعی خامنه، ویراستار: دکتر شیما رئیسی

زیر نظر: دکتر سیدحسین صمدانی‌فرد

فصل ۶۲ محور هیپو‌تalamوس - هیپوفیز ۹۸۶

فصل ۶۳ غده تیروئید ۱۰۰۲

فصل ۶۴ غده فوق کلیه (آدرنال) ۱۰۱۸

فصل ۶۵ غدد درون‌ریز دستگاه تولیدمثل مردانه ۱۰۳۵

فصل ۶۶ دیابت قندی، هیپوگلیسمی ۱۰۴۳

۱۰۷۵	فصل ۶۷ چاقی.....
۱۰۸۹	فصل ۶۸ سوءتفذیه، ارزیابی تفذیه و حمایت تفذیه‌ای در بزرگسالان بستری .....
۱۱۰۰	فصل ۶۹ اختلالات متابولیسم چربی.....

۱۱۱۵	بخش یازدهم سلامت زنان.....
	ترجمه: پریناز طبی خامنه، ویراستار: دکتر شیما رئیسی
	زیر نظر: دکتر سیدحسین صمدانی فرد
۱۱۱۶	فصل ۷۰ موضوعات سلامت زنان.....

۱۱۴۵	بخش دوازدهم سلامت مردان.....
	ترجمه: پریناز طبی خامنه، ویراستار: دکتر شیما رئیسی
	زیر نظر: دکتر سیدحسین صمدانی فرد
۱۱۴۶	فصل ۷۱ موضوعات سلامت مردان.....

۱۱۷۳	بخش سیزدهم بیماری‌های استخوان و متابولیسم مواد معدنی استخوان.....
	ترجمه: سمیه کریمی، ویراستار: دکتر مریم کریمیان
	زیر نظر: دکتر علی خلوت
۱۱۷۴	فصل ۷۲ فیزیولوژی طبیعی استخوان و حفظ تعادل مواد معدنی.....
۱۱۹۰	فصل ۷۳ اختلالات مواد معدنی سرم.....
۱۲۰۸	فصل ۷۴ بیماری‌های متابولیک استخوان.....
۱۲۱۹	فصل ۷۵ استئوپوروز.....

۱۲۳۳	بخش چهاردهم بیماری‌های عضلانی - اسکلتی و بافت همبند.....
	ترجمه: سمیه کریمی، ویراستار: دکتر مریم کریمیان
	زیر نظر: دکتر علی خلوت
۱۲۳۴	فصل ۷۶ نخوہ برخورد با فرد مبتلا به بیماری روماتیسمی.....
۱۲۴۲	فصل ۷۷ آرتربیت روماتوئید.....
۱۲۵۲	فصل ۷۸ اسپوندیلوارتربیت.....
۱۲۶۰	فصل ۷۹ لوپوس اریتماتوی سیستمیک.....
۱۲۷۴	فصل ۸۰ اسکلروز سیستمیک.....
۱۲۸۵	فصل ۸۱ واسكولیت سیستمیک .....
۱۲۹۵	فصل ۸۲ آرتروپاتی‌های ناشی از بلور .....
۱۳۰۵	فصل ۸۳ استئوارتریت.....
۱۳۱۱	فصل ۸۴ اختلالات غیر مفصلی بافت نرم.....
۱۳۱۹	فصل ۸۵ تظاهرات روماتیسمی اختلالات سیستمیک؛ سندروم شوگرن .....

بخش پانزدهم بیماری‌های عفونی.....

ترجمه: مسعود امامی‌میبدی، سمیه کریمی، ویراستار: دکتر عاصفه عباس‌زاده

زیر نظر: دکتر شاهین قاسمی

۱۳۳۱	فصل ۸۶ مکانیسم‌های دفاع میزبان علیه عفونت .....
۱۳۳۳	فصل ۸۷ تشخیص آزمایشگاهی بیماری‌های عفونی .....
۱۳۴۷	فصل ۸۸ تب و سندروم‌های تبدیل .....
۱۳۵۴	فصل ۸۹ باکتریومی و سپسیس .....
۱۳۷۲	فصل ۹۰ عفونت‌های سیستم عصبی مرکزی .....
۱۳۸۳	فصل ۹۱ عفونت‌های سر و گردن .....
۱۴۰۶	فصل ۹۲ عفونت‌های مجرای تنفسی تحتانی .....
۱۴۱۵	فصل ۹۳ عفونت‌های قلب و عروق خونی .....
۱۴۲۲	فصل ۹۴ عفونت‌های پوست و بافت نرم .....
۱۴۳۶	فصل ۹۵ عفونت‌های داخل شکمی .....
۱۴۴۷	فصل ۹۶ اسهال عفونی .....
۱۴۶۰	فصل ۹۷ عفونت‌های درگیر کننده استخوان‌ها و مقاصل .....
۱۴۷۱	فصل ۹۸ عفونت‌های دستگاه ادراری .....
۱۴۷۷	فصل ۹۹ عفونت‌های ناشی از خدمات سلامت .....
۱۴۸۲	فصل ۱۰۰ عفونت‌های مقاربتی .....
۱۴۹۴	فصل ۱۰۱ عفونت ویروس نقص ایمنی انسانی (HIV) و سندروم نقص ایمنی اکتسابی (ایدز) .....
۱۵۱۱	فصل ۱۰۲ عفونت‌ها در افراد دچار اختلال ایمنی .....
۱۵۴۰	فصل ۱۰۳ بیماری‌های عفونی مسافران: عفونت‌های ناشی از تک‌یاختگان و کرم‌ها .....
۱۵۵۳	

۱۵۶۵ ..... نمایه

بخش دوم

بیماری‌های قلب و عروق

۵

ساختار و عملکرد طبیعی قلب و عروق	۲
Nicole L. Lohr and Ivor J. Benjamin	
بررسی بیمار مبتلا به بیماری قلب و عروق	۳
James Kleczka and Ivor J. Benjamin	
آزمون‌ها و روش‌های تشخیصی در بیمار مبتلا به بیماری قلب و عروق	۴
Ivor J. Benjamin	
نارسایی قلبی و کاردیومیوپاتی	۵
Nunzio A. Gaglianello, Claudio Mahr, and Ivor J. Benjamin	
بیماری‌های مادرزادی قلب	۶
Scott Cohen and Michael G. Earing	
بیماری‌های درجه‌ای قلب	۷
Timothy D. Woods	
بیماری عروق کرونر قلب	۸
Michael P. Cinequegrani	
آرتیفی‌های قلبی	۹
Marcie G. Berger, Jason C. Rubenstein, and James A. Roth	
بیماری‌های پریکارد و میوکارد	۱۰
Jennifer L. Strande, Panayotis Fasseas, and Ivor J. Benjamin	
سایر بیماری‌های قلبی	۱۱
Mohamed F. Alghamim, Robert B. Love, and Ivor J. Benjamin	
بیماری‌های عروقی و افزایش فشارخون	۱۲
Wanpen Vongpatanasin and Ronald G. Victor	

ساختار و عملکرد طبیعی قلب و عروق

Nicole L. Lohr and Ivor J. Benjamin

می‌کند رشته‌هایی محکم (طناب‌های وتری^۳) سطح بطنی این دریچه‌ها را به عضلات پایه‌لری بطن مربوطه متصل می‌کنند دریچه‌های هلالی^۴ حد فاصل بطن‌ها را از حفرات شریانی جدا می‌کنند: دریچه آنورت، بطن چپ را از آنورت جدا می‌کند و دریچه ریوی، بطن راست را از شریان ریوی جدا می‌کند.

قلب توسط یک غشای نازک و دولايد به نام پریکارد احاطه شده استد لایه داخلی یا احتشامی به سطح خارجی قلب می‌چسبد و این کارد نامیده می‌شود. لایه خارجی یا پریکارد جداری به استرنوم، ستون مهره‌ها، دیافراگم متصل شده، قلب را در قفسه‌سینه ثابت نگاه می‌دارد. حدفاصل این دولايد فضای پریکاردی واقع شده است که به طور طبیعی حاوی مقدار کمی مایع (کمتر از ۵۰۰ml) است. مایع پریکارد باعث لغزندگی و کاهش تماس مستقیم سطح - بافت هنگام انقباض قلب می‌شود به علاوه، پریکارد طبیعی حداقل فشار خارجی را به قلب وارد می‌کند و بتایراین حرکت طبیعی دیواره بین بطنی را هین یک سیکل قلبی تسهیل می‌کند. تجمع مایع بیش از حد در این فضا (مانند افزویون پریکارد) می‌تواند منجر به اختلال در پر شدن بطن‌ها از خون و حرکات غیرطبیعی دیواره بین بطنی شود.

1- systole

2- diastole

3- annulus

4- chordae tendinae

5- semilunar

تعريف

دستگاه گردش خون شامل قلب می‌شود که به مجموعه‌ای از شبکه‌های عروق شریانی و وریدی متصل می‌شود، که به موازات هم قرار گرفته‌اند و در سطح مویرگ‌ها به هم متصل می‌شوند (شکل ۱-۲). قلب از چهار حفره تشکیل شده است. دو دهلیز و دو بطن که دو بیم مجزا و جسبیده به هم را تشکیل می‌دهند دهلیزها حفره‌هایی با ظرفیت زیاد و کم‌فشارند که وظیفه‌ی آن‌ها ذخیره‌ی خون در طی انقباض بطن‌ها (سیستول)^۱ است و سپس در حین انبساط بطن‌ها^۲ (دیاستول) آن‌ها را از خون پر می‌کنند بطن‌ها حفره‌های پر فشاری هستند که مسؤول تأمیه زدن خون به ریه‌ها (بطن راست) و بافت‌های محیطی (بطن چپ) هستند. دیواره‌های بطن چپ ضخامت بیشتری دارند تا فشار سیستولیک بالاتر موردنیاز برای خونرسانی را فراهم کنند.

چهار دریچه قلبی وجود دارند که هدایت یک طرفه جریان خون در قلب را تسهیل می‌کنند هر کدام از این چهار دریچه توسط یک حلقه فیبری (دریچه حلقوی^۳) احاطه شده‌اند که قسمتی از ساختار حماقی قلب را تشکیل می‌دهد. دهلیزها و بطن‌ها توسط دریچه‌های دهلیزی - بطنی (AV) از هم جدا می‌شوند. دریچه میترال، دریچه دوتانی است و دهلیز و بطن چپ را از هم جدا می‌کند. دریچه تریکوسپید سه‌لتی است و دهلیز و بطن راست را از هم جدا

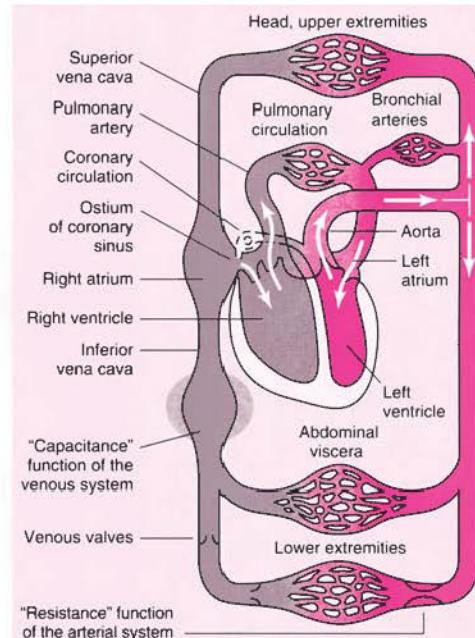
مسیر گردش خون

هدف سیستم گردش خون انتقال خون فاقد اکسیژن، دی اکسیدکربن، و سایر محصولات زاید از بافت‌ها به ریه‌ها به منظور تبادل اکسیژن دار شدن است (شکل ۲-۱A را ببینید). خون فاقد اکسیژن که توسط وریدها و وریدچه‌ها از بافت‌های محیطی جمع‌آوری می‌شود در نهایت هنگام سیستول بطنی از طریق ورید اجوف فوقانی و تحتانی به دهلیز راست وارد می‌شود. خون وریدی خود قلب نیز از طریق سینوس کروونر به دهلیز راست می‌ریزد. این خون‌ها حین دیاستول بطن از طریق دریچه تریکوکسید از دهلیز راست به داخل بطن راست می‌ریزند با انتقام بطن راست خون از طریق دریچه ریوی به داخل شریان ریوی اصلی می‌چهد که بعداً همزمان با ورود این شاخه‌ها به ریه‌های مربوطه، به شاخه‌های راست و چپ شریان‌های ریوی، تقسیم می‌شود پس از انشعاب‌های متصل خون راهی مسیرگرهای ریوی می‌شود که در آنجا تبادل دی اکسیدکربن با اکسیژن از خلال غشاء مسیرگی - حبابچهای انجام می‌شود. آنگاه خون اکسیژن‌دار از ریه‌ها و از طریق چهار ورید ریوی به دهلیز چپ تخلیه می‌شود. این خون در حین دیاستول بطن، از طریق دریچه باز می‌ترال وارد بطن چپ می‌شود در زمان سیستول بطن این خون به صورت جهشی از طریق دریچه آورت وارد آورت می‌شود و از آنجا جهت رساندن اکسیژن و موادغذایی و گرفتن دی اکسیدکربن و متابولیت‌های زائد راهی اعضای بدن می‌شود و این چرخه دوباره تکرار می‌شود.

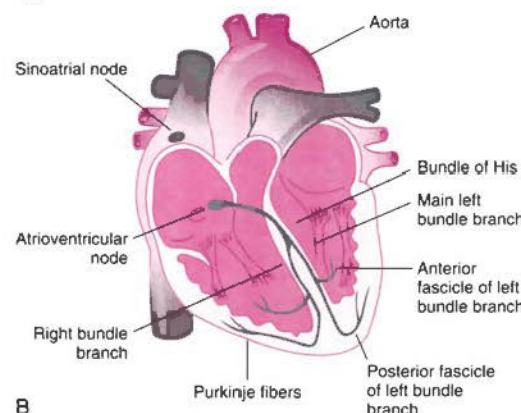
خود قلب از طریق شریان‌های کروونری راست و چپ خون‌گیری می‌کند. اینها از برجهستگی‌های ابتدایی ریشه آورت به نام سینوس‌های والسالوا جدا می‌شوند. شریان کروونر اصلی چپ رگ کوتاهی است که به دو شاخه نزولی قدامی چپ (LAD) و چرخشی چپ (LCx) تبدیل می‌شود. شاخه LAD از طریق شاخه‌های مایل^۱ خود خون قسمت قدامی و قدامی جانبی بطن چپ و از طریق شاخه‌های دیواره‌ای^۲ خون قسمت قدامی دیواره بین بطنی را تأمین می‌کند LAD در درون شیار بین بطنی قدامی در قدام قلب حرکت می‌کند و رهسپار نوک قلب^۳ می‌شود

1- diagonal
3- apex

2- septal

A

B

شکل ۲-۱A نمای شماتیک سیستم گردش خون عمومی و ریوی. سیستم وریدی با اتساع بذیری زیاد قابلیت ذخیره کردن مقداری زیاد خون را دارا می‌باشد. (ظرفیت بذیری بالا) سیستم شریانی از آورت، شریان‌ها و شریانچه‌ها تشکیل شده است. آرتریول‌ها شریان‌های کوچک عضلانی‌اند که با تغییر تون (مقاومت)، فشارخون را تنظیم می‌کنند. **B** نمای شماتیک سیستم هدایتی قلب.

توسط شریان گره‌ای AV انجام می‌گیرد که در قریب به ۹۰٪ افراد شاخه‌ای از شریان RCA و در ۱۰٪ باقی مانده شاخه‌ای از LCx است. سرعت هدایت پیام الکتریکی در گره AV کاهش می‌یابد و سهی از طریق سیستم هیس-پورگزتر به طرف بطن‌ها هدایت می‌شود افزایش زمان انتقال پیام از گره AV برای بطن‌ها این امکان را فراهم می‌کند که به میزان کافی پر شوند.

دسته‌ی هیس از گره AV به میان دیواره غشایی بین بطی به سمت پایین فرود می‌آیند و سپس در داخل قسمت عضلانی دیواره به شاخه‌های راست و چپ^۷ تقسیم می‌شوند و در نهایت به سلول‌های پورگز منتهی می‌شوند. این سلول‌ها برای تسهیل انتشار سریع امواج الکتریکی تخصص یافته‌اند و به طور مستقیم می‌رسانند. خونرسانی شاخه راست و چپ هیس از طریق شاخه‌های عروقی سوراخ‌کننده دیواره‌ای انجام می‌گیرد که شاخه‌های LAD محسوب می‌شوند. قسمت انتهایی و خلفی شاخه چپ از شریان گرهی AV (منشا گرفته از PDA) نیز یک خونرسانی اضافی دریافت می‌کند؛ به این علت نسبت به ایسکمی مقاوم‌تر است. هدایت جریان ممکن است در هر قسمتی و به علت ایسکمی، داروها (مانند مسدودکننده‌های بسته، مسدودکننده‌های کانال کلسیم [CCB])، عفونت، یا ناقص مادرزادی مختلط شود لطفاً به فصل ۶۵ "اصول الکتروفیزیولوژی" در چاپ بیست و پنجم طب داخلی سیل ارجاع شود.

عصبرسازی

سیستم عصبی خودکار، واحد اصلی تنظیم عملکرد قلب است. به طور کلی، تحریک سمهاتیک منجر به افزایش ضربان قلب (HR) و قدرت انتخاب می‌کارد (intropy) می‌شود تحریک سمهاتیک از سلول‌های

شریان LCx در درون شیار AV چپ (بین دهلیز و بطن چپ) سیر می‌کند و از طریق شاخه‌های مرزی متفرقه^۱ خون قسمت جانبی بطن چپ را تأمین می‌کند و همچنین شاخه‌هایی به دهلیز چپ می‌فرستد. شریان کرونر راست (RCA) از درون شیار AV راست پایین می‌رود تا به نقطه تلاقی شیارهای AV راست و چپ و شیار بین بطی تھاتانی که چپی‌ای قلب^۲ نام دارد برسد. از RCA شاخه‌های دهلیزی به سمت دهلیز راست و شاخه‌های تندره می‌گذرد و شاخه‌های دهلیزی به سمت منشعب می‌شوند.

نحوه خونرسانی سطحی دیافراگماتیک و قسمت خلفی بطن چپ در افراد مختلف فرق می‌کند در ۵۰٪ موارد RCA در ناحیه‌ی چلیبا به دو شاخه منشعب می‌شود: ۱) شریان کرونر نزولی خلفی (PDA) که درون شیار بین بطی تھاتانی حرکت می‌کند و خون دیواره تھاتانی بطن چپ و یک سوم خلفی بطن چپ (PLV) این حالت گردش خون غالب راست^۳ نامیده می‌شود. در ۱۰٪ موارد RCA قبل از رسیدن به ناحیه‌ی چلیبا خاتمه می‌یابد و LCx خونرسانی PLV و PDA را به عهده دارد. این حالت گردش خون غالب چپ^۴ نامیده می‌شود. در افراد باقی‌مانده خونرسانی PDA از RCA و خونرسانی PLV از LCx تأمین می‌شود که خونرسانی متاوری^۵ نامیده می‌شود.

سیستم هدایت الکتریکی

گره سینوسی - دهلیزی (SA) مجموعه‌ای از سلول‌های ضربان‌ساز تخصص عمل یافته است که ۱-۲cm طول دارد و در دهلیز راست بین ورید آجوف فوقانی و زانه دهلیز راست واقع شده است (شکل ۲-۱B). خونرسانی گره سینوسی - دهلیزی توسط شریان گره‌ای SA تأمین می‌شود که در قریب به ۰.۴٪ جمعیت شاخه‌ای از RCA و در قریب به ۴۰٪ بقیه شاخه‌های از LCx است. ایمپالس الکتریکی از SA منشاء می‌گیرد و توسط رشته‌های بین گرهی^۶ موجود در دهلیزها به گره AV هدایت می‌شود.

گره AV رابط مهم الکتریکی بین دهلیزها و بطن‌ها است زیرا جفت شدن الکترومکانیکی را تسهیل می‌کند. این گره مابین سینوس کرونر و لست دیواره‌ای درجه تریکوپسید در سطح تھاتانی دهلیز راست قرار گرفته است. خونرسانی گره

- 1- obtuse marginal
- 2- Crux
- 3- Right dominant circulation
- 4- Left dominant circulation
- 5- Co-dominant circulation
- 6- internodal tract
- 7- right and left bundle branches

واحدهای تکرارشونده فیلامان‌های نازک آکتین و فیلامان‌های ضخیم میوزین و پروتئین‌های تنظیم‌کننده آنها یعنی تروپونین و تروپومیوزین هستند. سلولهای میوکاردی تخصص یافته سیستم هدایتی قلب را (که جلوتر توصیف شده است) تشکیل می‌دهند و مسئول تولید ایمپالس‌های الکتریکی و انتشار سازمان یافته ایمپالس به میوسیت‌های قلب و در نتیجه انقباض مکانیکی هستند.

فیزیولوژی عضله و انقباض عضلانی

از دلایل کلیمی براساس القای کلیمی، مکانیسم عمده انقباض میوسیت است. زمانی که موج دپلاریزاسیون به میوسیت می‌رسد وارد تورتفگی‌های خاص در سارکولما به نام توبول‌های T می‌شود در پاسخ به دپلاریزاسیون کانال‌های تخصص یافته‌ای باز شده، جریان کلیمی وارد سلول می‌شود (شکل ۲-۲). شبکه سارکوپلاسمی در مجاورت توبول‌های T قرار دارد و جریان کلیمی اولیه، رهاسازی مقدار زیادی کلیمی از شبکه سارکوپلاسمی به سینتوزول سلول را تحریک می‌کند سپس کلیمی به زیر واحد تنظیمی ویژه اتصال کلیمی (تروپونین C) بر روی فیلامان‌های آکتین سارکومر متصل شده، منجر به تغییر فضایی^۱ در کمپلکس تروپونین-تروپومیوزین می‌شود سپس محل اتصال میوزین نمایان می‌شود تا اتصالات متقاطع آکتین-میوزین را تسهیل کند. این اتصالات برای انقباض سلولی ضروری هستند اثری موردنیاز برای انقباض میوسیت از ATP به دست می‌آید در طی انقباض، ATP باعث تسهیل جذبی میوزین از آکتین و لفڑش فیلامان‌های ضخیم روی فیلامان‌های نازک همزمان با کوتاهشدن سارکومر می‌شود. مقدار کلیمی ازدیادی که از طریق شبکه سارکوپلاسمی به داخل سلول رها می‌شود تعیین کننده شدت انقباض میوسیت است. کلیمی بیشتر منجر به برهکنش پیشتر آکتین-میوزین و انقباض شدیدتر می‌شود. در ریپولاریزاسیون غشای سارکولمی، کلیمی داخل سلولی به صورت فعل و با سرعت دوباره وارد شبکه سارکوپلاسمی شده، توسط پروتئین‌های مختلف از جمله calsequestrin تا زمان موج بعدی

1- Preganglionic neurons

2- ganglia

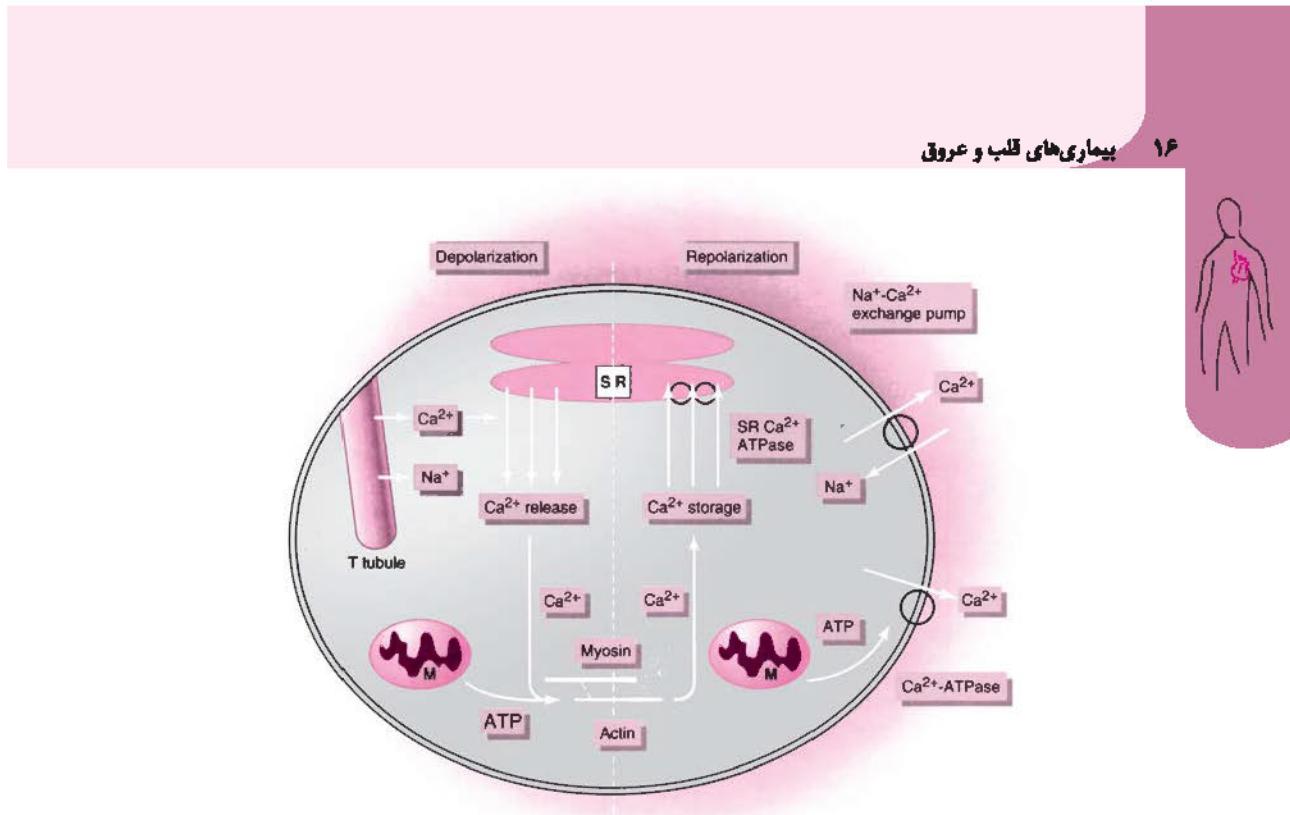
4- conformational

3- T-tubules

عصبی پیش‌عقدنی^۲ واقع در بین پنج یا شش سگمان فوقانی سینه‌ای طناب نخاعی، منشاً می‌گیرد که با سلول‌های عصبی رده دوم در عقده‌های سیناپسیک گردنی سیناپس می‌کنند. این رشته‌های عصبی با گذر از میان اعصاب قلبی به گره SA گره AV، عروق ایکارد، میوکارد ختم می‌شوند. سیستم پاراسمپاتیک اثر فیزیولوژیک مسکوسی را با کاهش HR و انقباض پذیری ایجاد می‌کند عصب‌دهی پاراسمپاتیک از سلول‌های عصبی پیش‌عقدنی در داخل هسته‌ی حرکتی پشتی در بصل انتخاع منشاء گرفته و به صورت شاخه‌های از عصب واگ به قلب می‌رسند. این رشته‌های عصبی وابران در اینجا با سلول‌های عصبی رده دوم واقع در عقده‌های عصبی^۳ داخل قلب سیناپس می‌دهند. پایانه‌های عصبی اعصاب پاراسمپاتیک در انتهای به گره AV گره عروق ایکارد، میوکارد ختم می‌گردد تا HR و انقباض پذیری را کاهش دهنده در مقابل رشته‌های آوران عصب واگ منشاء گرفته از سطوح تحتانی و خلفی بطن‌ها، قوس آورته و سینوس کاروتید اطلاعات حسی را به مدواه می‌برند که رفلکس‌های قلبی مهمی را میانجی‌گری می‌کنند.

میوکارد

سازماندهی مناسب سلول‌های بافت قلب (میوکارد) بواسطه انتقال هماهنگ قلب ضروری است. اختلال در این ساختار و سازمان دهنده منجر به dyssynchrony و آرتیتمی قلبی و در نتیجه ناتوانی و مرگ‌کویر قابل توجهی می‌شود میوسیت‌های دهلیزی و بطنی، سلول‌های عضلانی تخصص یافته و منشعبی هستند که به وسیله دیسک‌های بینایینی از انتهای به یکدیگر متصل‌اند. این دیسک‌ها به انتقال کشش مکانیکی بین سلول‌ها کمک می‌کنند. غشای سلولی میوسیت یسا سارکولما از طریق توبول‌های عرضی^۴ (توبول‌های T شکل) تحریک و انقباض میوکارد را تسهیل می‌کند ویژگی‌های درون سلولی اختصاصی برای میوسیت‌ها عبارتند از افزایش تعداد میتوکندری‌ها به منظور تولید بیشتر آتنوزین تری‌فسفات (ATP) شبکه گسترده‌ای از توبول‌های داخل سلولی که شبکه سارکوپلاسمیک نامیده می‌شوند و نقش ذخیره‌سازی کلیمی داخل سلولی را به عهده دارند و سارکومرها که میوپیریل‌هایی مشکل از

شکل ۲-۲ واستگی انقباض میوکارد به کلسیم. (۱) دیپلاریزاسیون الکتریکی میوسیت منجر به ورود یون کلسیم از طریق کانال‌های موجود در توبول‌های T به داخل سلول می‌شود. (۲) این مرحله اولیه‌ی ورود کلسیم باعث تحریک آزادشدن مقادیر زیاد یون کلسیم از رتیکولوم سارکوپلاسمیک (SR) می‌شود. (۳) یون کلسیم سپس با اتصال به کمپلکس تروپونین تروپیوزین واقع بر روی رشته‌های آکتین باعث ایجاد تغییرات فضایی و تسهیل پرهام‌کنش اتصالی بین آکتین و میوزین می‌شود. در حضور ATP، همزمان با لغزش فیلامن‌های نازک و ضخیم بر روی یکدیگر، ارتباط آکتین و میوزین به صورت دوره‌ای گستته شده در نتیجه انقباض عضلانی رخ می‌دهد. (۴) هنگام ریپلاریزاسیون، یون کلسیم بطور فعال از سیتوزول به خارج پمپ می‌شود و در SR جمع‌آوری می‌شود. M = میوتکندری.

سیستول، فشار داخل بطن‌ها افزایش یافته، بیشتر از فشار دهلیزها می‌شود که در نتیجه دریچه‌های AV به صورت غیرفعال بسته می‌شوند. با انقباض میوسیت‌ها، در آغاز فشار داخل بطن افزایش می‌یابد اما حجم بطن‌ها بدون تغییر باقی می‌ماند (انقباض هم‌حجم)،^۱ اما هنگامی که فشار بطن‌ها به بیش از فشار آلتورت و شریان ریوی می‌رسد دریچه‌های هلالی باز می‌شوند و خون به صورت جهشی از بطن‌ها خارج می‌شود. با آفت سطوح کلسیم داخل سلولی انبساط بطنی شروع می‌شود، فشار داخل بطن‌ها کاهش می‌یابد تا جایی که به کمتر از فشار شریان‌ها می‌رسد و دریچه‌های هلالی بسته می‌شوند در ابتدا انبساط بطن‌ها را

دیپلاریزاسیون در شبکه سارکوپلاسمی می‌ماند. همچنین کلسیم توسط پمپ‌های کلسیم مختلف موجود در سارکولوم از سیتوزول خارج می‌شود. خروج فعال کلسیم داخل سلولی توسط پمپ‌های یون ATP انبساط بطن‌ها را که برای پرشدن مناسب بطن‌ها در طی دیاستول ضروری استند، تسهیل می‌کند.

فیزیولوژی گردش خون و چرخه قلبی
واژه چرخه قلبی تغییرات فشار درون هر حفره قلب طی زمان را توصیف می‌کند (شکل ۲-۲). این چرخه به دو مرحله انقباض بطن‌ها یا سیستول، و انبساط بطن‌ها یا دیاستول تقسیم می‌شود هر دریچه قلبی در پاسخ به اختلاف فشار ایجاد شده طی این مراحل باز و بسته می‌شود با شروع

1- isovolumic contraction

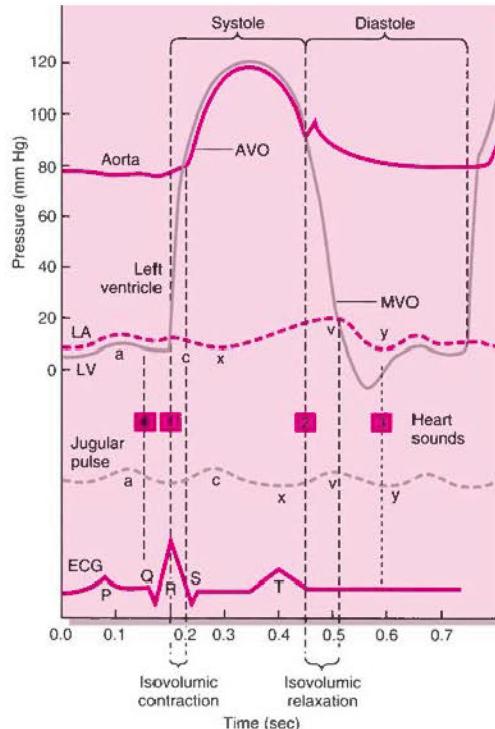
بیش از فشار دهلیز چپ می‌رسد، دریچه میترال بسته می‌شود و صدای اول قلب تولید می‌شود. پس از طی زمان کوتاهی از انقباض ایزوولمیکه فشار LV به بیش از فشار آورت می‌رسد و دریچه آورت باز می‌شود (AVO). با کاهش فشار بطن یک بار دیگر به کمتر از فشار آورته، دریچه آورت بسته می‌شود و صدای دوم قلب تولید می‌شود و خروج خون از بطن پایان می‌پذیرد. با کاهش فشار LV به زیر فشار LA حین دوره انبساط ایزوولمیک فشار بطن چه آنقدر کاهش می‌یابد تا از فشار دهلیز چپ کمتر شود و دریچه میترال باز شود (MVO). برای جزئیات بیشتر به متن مراجعه شود

حجم بطن‌ها را تغییر نمی‌دهد (انبساط ایزوولمیک)؛ هنگامی که فشار بطن‌ها به کمتر از فشار دهلیزها می‌رسد دریچه‌های AV باز می‌شوند و بطن‌ها به سرعت با تخلیه خون دهلیزی به درونشان پر می‌شوند (مرحله پر شدن سریع و غیرفعال بطن‌ها). در انتهای دیاستول انقباض فعال دهلیزها سبب تقویت روند پرشدن بطن‌ها می‌شود در صورتی که میوکارد به علت افزایش سر، هپیر تانسیون، دیابت یا نارسایی سیستولیک قلب دچار سفتی شود مرحله اولیه غیرفعال پرشدن بطن‌ها کاهش می‌یابد. نتیجه نهایی بر انقباض دهلیزی برای پرشدن کافی بطن‌ها طی دیاستول تکیه می‌کند در فیبریلاسیون دهلیزی، دهلیزها منقبض نمی‌شوند؛ بیمار اغلب به علت حذف مرحله پرشدن اضافی بطن‌ها عالیم بدری دارد.

منحنی‌های فشار به دست آمده از محیط مکمل تقویتات همودینامیک نمایش داده شده در قلب هستند در صورت سالم بودن دریچه‌ها، هیچ مانع پرسر راه جریان خون از بطن‌ها به داخل بسترهاش شریانی وجود ندارد و فشار سیستولی شریان به تندی به حداقل می‌رسد. هنگام دیاستول، خونی وارد آورت نمی‌شود و با جریان یافتن خون به نقاط دورتر رگ، فشار شریانی به تدریج افت می‌کند و دیواره ارتجاعی شریان روی هم می‌خوابد.

فشار دهلیز راست را می‌توان بصورت مستقیم اندازه گرفت، اما فشار دهلیز چپ به طور غیرمستقیم با استن یک

1- isovolumic relaxation

شکل ۲-۳ منحنی‌های فشار و الکتروکاردیوگرام همزمان دهلیز چپ (LA)، بطن چپ (LV)، آورت، و فشار ورید ژوکولار در یک سیکل قلبی. (برای سادگی کار، فشارهایی سمت راست قلب حذف شده‌اند. فشار طبیعی دهلیز راست (RA) کاملاً متناسب با دهلیز چپ است و فشار بطن راست و شریان ریوی با فشارهای اجزاء مشابه سمت چپ همزمان بوده، فقط شدت آنها کمتر است. به طور طبیعی دریچه‌های میترال و آورت به ترتیب قبل از دریچه‌های تریکوسپید و دریچه ریوی بسته می‌شوند؛ در حالی که ترتیب بازشدن آنها برعکس است. پس ورید ژوکولار بعد از بخش دهلیز راست اتفاق می‌افتد). در هر سیکل قلبی وقایع الکتریکی (ECG) باعث شروع وقایع مکانیکی (فشار) می‌شوند و قبل از آنها اتفاق می‌افتد. وقایع مکانیکی نیز قبل از وقایع شنیداری (صدای قلبی) که خود ایجاد می‌کند (مریم‌های قوز)، اتفاق می‌افتد. درست بعد از موج P، انقباض دهلیز باعث ایجاد موج a می‌شود. کملاکس QRS باعث شروع سیستول بطنی و سپس انقباض LV و به سرعت به دنبال آن بالا رفتن فشار LV می‌شود. به طور تقریبی بلا لامسله فشار بطن چپ به

جدول ۲-۱ مقادیر طبیعی برای پارامترهای معمول همودینامیک	
سرعت ضربان قلب شريان هدایتک	فشارها (mmHg)
≤ ۹	ورید مرکزی
≤ ۹	دهلیز راست
۱۵-۳۰	بطن راست
≤ ۹	سیستولی
۱۵-۳۰	انتهای دیاستولی
۱۵-۳۰	شريان ریوی
۲-۱۲	سیستولی
۱۲	دیاستولی
۱۲	فشار گوهای مویرگ‌های ریوی
≤ ۱۲	دهلیز چپ
≤ ۱۲	بطن چپ
۱۰۰-۱۴۰	سیستولی
۳-۱۲	انتهای دیاستولی
۱۰۰-۱۴۰	آورت
۶۰-۹۰	سیستولی
۸۰۰-۱۵۰۰ dynes-sec/cm ⁻⁵	انتهای دیاستولی
۲۰-۱۲۰ dynes-sec/cm ⁻⁵	آورت
۴-۶L/min	SVR
۲.۵-۴L/min	مقاييس عروق ريوی (PVR)
برون ده قلبي	برون ده قلبي
شاخص قلبي	شاخص قلبي

زیرا افزایش طول سارکومر اتصال کینتیک متقطع اکتین و میوزین را با افزایش حساسیت تروپوتین C به کلسیم افزایش می‌دهد. این پدیده به رابطه فرانک - استارلینگ مشهور است. فشار پرشن بطن (فشار بطئی انتهای دیاستول، فشار دهلیزی، یا فشار گوهای مویرگ ریوی) اغلب به عنوان معیار جایگزین اندازه‌گیری پیش‌بار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

1- x descent

2- cardiac output

3- stroke volume

4- Cardiac Index

5- Preload

6- afterload

7- contractility

شاخه کوچک شريان ریوی و اندازه‌گیری فشار بعد از آن به دست می‌آید (فشار گوهای مویرگ ریوی). یک منحنی فشار دهلیزی که شامل امواج متعدد است در شکل ۲-۲ نشان داده شده است. موج ۵ نشانه انقباض دهلیزی استه با انبساط دهلیزها، فشار دهلیزی فرو می‌افتد و پرروز نوار منحنی فشار فرود ۶ مشاهده می‌شود روند نزولی فرود ۷ توسط موج کوچکی موسم به موج ۸ شکسته می‌شود که در نتیجه برجستگی دریچه AV به داخل دهلیز هنگام سیستول بطئی به وجود می‌آید. با بازگشت خون وریدی و پرشن دهلیزها موج ۹ و سپس فرود ۱۰ به دنبال بازشدن دریچه AV و ریزش خون از دهلیزها به داخل بطئن‌ها حاصل می‌شود مقادیر طبیعی فشار حفره‌های مختلف قلب در جدول ۲-۱ نشان داده شده است.

عملکرد قلب

به مقدار خونی که در هر دقیقه توسط قلب تلمبه می‌شود بروون ده قلب^۱ (CO) گفته می‌شود که حاصل ضرب حجم ضربه‌ای^۲ (یا SV = مقدار خونی که در هر انقباض از قلب خارج می‌شود) در تعداد ضربان قلب (HR) می‌باشد شاخص قلب^۳ (یا CI) خارج قسمت تقسیم CO بر سطح بدن استه که با واحد لیتر بر دقیقه بر مترمربع بیان می‌شود و راهی برای استاندارد عنوان CO با توجه به اندازه بدن می‌باشد CO طبیعی در حالت استراحت ۴-۶L/min است که هنگام فعالیت شدید به میزان ۴ تا ۶ برابر افزایش می‌یابد.

$$CO = SV \times HR$$

حجم ضربه‌ای (SV) به پیش‌بار^۴، پس‌بار^۵ و انقباض پذیری^۶ بستگی دارد (جدول ۲-۲). پیش‌بار عبارت است از حجم خون بطئی در پایان دیاستول و اصولاً نشان‌دهنده بازگشت وریدی است. بازگشت وریدی توسط حجم پلاسمما و ظرفیت پذیری وریدی تعیین می‌شود. از نظر بالینی مایعات داخل وریدی پیش‌بار را افزایش می‌دهند در حالی که دیورتیک‌ها یا منیسٹ کننده‌های وریدی مثل نیتروگلیسرین پیش‌بار را کاهش می‌دهند با افزایش پیش‌بار، دیواره بطئی کشیده می‌شود و در نتیجه انقباض بعدی بطئ با سرعت و قدرت بیشتری اتفاق می‌افتد.

جدول ۲-۲ عوامل موثر بر عملکرد قلب

پیش‌بار (حجم دیاستولیک بطن چه)

حجم کل خون

تون وریدی (تون سمهاتیک)

وضمیت بدن

فشار داخل پریکارد و داخل قفسه‌سینه

انقباض حلیزی

عمل تلمبه‌ای عضلات اسکلتی

پس‌بار (مقاومتی که در مقابل آن بطن مقاومت عروق محیط

چپ باید خون را به بیرون براند) حجم بطن چه (پیش‌بار، کشش دیواره)

خصوصیات فیزیکی مرخت شریانی (مثل ارتجاع پذیری عروق یا وجود انسداد در مسیر خروج خون)

انقباض پذیری (عملکرد قلب بدون فعالیت سمهاتیک

توجه به پیش‌بار یا پس‌بار)

افزایش قدرت انقباضی کاتکول‌آمین‌های خون

دیئوتال، کلسیم و دیگر مواد اینوتروپیک

افزایش ضربان قلب و تشدید بد از اکستراسیتوول

آنوکسی، اسیدوز

کاهش قدرت انقباضی

اثرات مهاری داروهای

ضایعات میوکارد

اثرات مهاری درونزاد

سیستم عصبی اتونوم

دماء، میزان متابولیسم

داروهای، مخدّرها

تعداد طبریان قلب

بطن چپ را کاهش میدهد که می‌تواند پس‌بار ناشی از کشش دیواره را کاهش دهد.
تعریف قدرت انقباضی^۱ یا اینوتروپی نشان‌دهنده قدرت انقباض بطن در حضور پیش‌بار و پس‌بار مداوم است. اینوتروپی در سطح سلولی از طریق تحریک گیرنده‌های کاتکول‌آمینزیک (آمین‌نفرین، نورواپین‌نفرین، و دوبامین) آبشارهای سیگنال داخل سلولی (مهارکننده‌های فسفودی‌استران)، و سطوح کلسیم داخل سلولی (تحت تأثیر levosimendan تنظیم می‌شود، بسیاری از داروهای ضد فشارخون (مانند

پس‌بار عبارت از نیرویی است که بطن در مقابل آن باید منقبض شود تا خون با جهش تخلیه شود. مهمترین عوامل تعیین‌کننده پس‌بار عبارت از فشار شریانی و اندازه بطن چپ. با افزایش فشار خون شریانی، مقدار خونی که می‌تواند وارد آنورت شود کاهش می‌یابد. کشش دیواره، عامل تعیین‌کننده‌ای است که اغلب از چشم دور می‌ماند و به طور مستقیم با اندازه حفره بطن مناسب است و رابطه عکسی با ضخامت دیواره بطنی (قانون لا پلاس) دارد. بنابراین هیبرتروپی دیواره بطنی مکانیسم جبرانی جهت کاهش پس‌بار است. داروهایی نظیر مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنزیوتانسین (ACE) و هیدرالازن از طریق کاهش پس‌بار باعث کاهش فشارخون می‌شوند. دیورتیک‌ها حجم و اندازه

شده، به صورت یک گشادکننده قوی عروق عمل می‌کند. متابولیسم میوکارد با کاهش فشار اکسیژن، افزایش دی اکسیدکربن، اسیدوز و هیپرکالمی همراه است که همگی باعث گشادی عروق کرونر می‌شوند. اندوتلیوم عوامل مستعد کننده قوی متعددی همچون اکسید نیتریک و پروستاسیکلین را تولید می‌کند. اکسیدنیتریک در پاسخ به استیل کولین، ترومیجن، آدنوزین دی‌فسفات (ADP)، سروتونین، برادی‌کینین، تجمع پلاکتی، و افزایش تنش برشی^۱ آزاد می‌شود (این امر گشادشدن عروقی وابسته به جریان نام دارد). در نهایت شریان‌های کرونر توسط سیستم عصبی خودکار عصب‌دهی می‌شوند و فعالیت نرون‌های سپاتیک از طریق گیرنده‌های α یا β به ترتیب باعث تنگی یا گشادشدن عروق کرونر می‌شود. نرون‌های پاراسمهازیک عصب‌واگ استیل کولین آزاد می‌کنند که باعث گشادی عروق می‌شود. عوامل تنگ‌کننده عروق، در رأس آنها اندوتلین، توسط اندوتلیوم تولید می‌شوند و ممکن است در شرایطی مانند واژوسپاسم کرونری مهم باشند. به فصل ۵۳ (عملکرد قلب و کنترل جریان خون) در ویرایش ۲۵م کتاب می‌سیبل مراجعه کنید.

مسئودکننده‌های بنا، آنتاگونیست‌های کاتال کلسیم) با فعال شدن گیرنده آدرنرژیک یا سطوح کلسیم داخل سلولی (که قادر به کاهش قدرت انقباضات بطئی هستند) تداخل می‌کنند. به فصل ۵۳ (عملکرد قلبی و کنترل گردش خون) در ویرایش ۲۵م سیسیل مراجعه کنید.

فیزیولوژی گردش خون کرونر

در شرایط طبیعی، مقدار اکسیژن ارائه شده به میوسمیت‌ها با مقدار اکسیژن مورد نیاز آنها (اکسیژن مصرفی میوکارد یا MVO_2) کاملاً منطبق است. زمانی که میوسمیت به علت انقباض در برابر افزایش تعداد (HR) افزایش شدت (انقباض پذیری)، یا در مقابل افزایش بار (کشش دیواره) عملکرد بیشتری داشته باشد اکسیژن بیشتری مصرف خواهد گرد و MVO_2 آن افزایش خواهد یافت. در مقابل این افزایش نیاز به اکسیژن، قلب باید جریان خون یا کفايت دریافت اکسیژن را افزایش دهد. از لحاظ حداقل بود است اکسیژن در حالت استراحت، قلب منحصر به فرد است بنابراین افزایش جریان خون، تنها روش منطقی افزایش اکسیژن رسانی است.

به علت فشرده شدن عروق خونی داخل قلبی هنگام سیستول، جریان خون کرونر هین سیستول مختلف می‌شود زیرا عروق داخلی قلبی به علت انقباض میوکارد تحت فشار قرار می‌گیرند بنابراین بیشتر جریان خون کرونری در هین دیاستول برقرار می‌شود. بنابراین فشار دیاستولیک مهمترین عامل برقراری گردش خون کرونری است. فشار سیستولیک مانع از جریان خون شریانی داخل میوکاردی می‌شود ولی جریان وریدی را افزایش می‌دهد. پس از نظر بالینی تاکیکاردی زیان بار است چون با کوتاه شدن مدت پرسشن دیاستولی منجر به کاهش جریان خون کرونر می‌شود و MVO_2 به دلیل افزایش HR زیاد می‌شود به منظور حفظ خونرسانی ثابت به میوکارد، جریان خون کرونر طی فرایند خودتنظیمی با وجود طیف وسیع تغییرات فشار، برقرار می‌ماند.

در پاسخ به تغییری در MVO_2 ، عروق کرونر قادرند باز یا بسته شوند و با تغییر میزان مقاومت تغییرات متناسبی در جریان خون کرونر ابعاد کنند. تنظیم مقاومت شریانی در سطح شریانچه‌ها اتفاق می‌افتد و تحت تأثیر عوامل متعددی است. آدنوزین (متاپولیت ATP) طی انقباض رها

فیزیولوژی گردش خون عمومی

سیستم قلبی - عروقی طبیعی قادر است تحت شرایطی بسیار متفاوت جریان خون مناسب را برای تک تک اعضاء و بافت‌های بدن فراهم نماید. این تنظیم با حفظ فشار خون در محصوله طبیعی از طریق تنظیم بروون ده قلبی و مقاومت جریان خون باقی توسط عوامل هورمونی و عصبی حاصل می‌شود.

قانون پوازیه^۲ ارتباط بین فشار و جریان خون یک رگ را بیان می‌کند. جریان مایع (F) از میان یک لوله با اختلاف فشار (P) مابین دو انتهای لوله متناسب است که در آن K ثابت تناسب می‌باشد.

$$F = K \times \Delta P$$

با معکوس مقاومت (R) متناسب است: $K = 1/R$. مقاومت نسبت به جریان، به خصوصیات مایع و لوله، هر دو، بستگی دارد. پوازیه متوجه شد در مواردی که جریان یکنوتاخت و دوکن شکل (Streamlined) مایع از میان یک

1- shear stress

2- poiseuille's law